

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
Інститут гуманітарних і соціальних наук
Кафедра філології та мовної комунікації

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Завідувач кафедри філології
та мовної комунікації

Ігнат'єва С.Є. *С.Є. Ігнат'єва*
«31» серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Сучасна українська літературна мова»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітній рівень.....	Перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма	Українська мова та література
Спеціалізація	035.01 Українська мова та література
Статус	Обов'язкова
Загальний обсяг	21,5 кредити ЄКТС (645 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Термін викладання	2-8 семестри
Мова викладання	українська

Викладач: к. філол. н., доцент Саїк А.В., к.філол. н.,
доцент Тараненко К.В.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__р
(підпис, ПІБ, дата)

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасна українська літературна мова» для бакалаврів спеціальності 035 Філологія («Українська мова та література»). Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», кафедра філології та мовної комунікації. Дніпро : НТУ «ДП». 2021. 34 с.

Розробники – доцент Саїк А.В., доцент Тараненко К.В.

Робоча програма регламентує:

- мету дисциплін;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисциплін (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисциплін, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Робоча програма буде в пригоді для формування змісту підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників філологічного профілю.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії зі спеціальності 035 Філологія (протокол № 1 від 31.08.2021).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4-5
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	5-9
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	9-10
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	10
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ .	10-27
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	27
6.1 Шкали	27
6.2 Засоби та процедури	27-28
6.3 Критерії	28-32
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ....	32
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	32-34

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» спеціальності **035 Філологія** освітньо-професійної програми «Українська мова та література» здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Ф 5 «Сучасна українська літературна мова» віднесено такі результати навчання.

ПРН1	Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації.
ПРН 2	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН 8	Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.
ПРН 9	Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мови, що вивчається, описувати соціолінгвальну ситуацію.
ПРН 10	Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
ПРН 11	Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
ПРН 12	Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
ПРН 14	Використовувати мову, що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
ПРН 15	Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
ПРН 16	Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН 17	Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
ПРН 19	Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

Мета курсу – вивчення звукової системи української мови, що передбачає розгляд основних понять фонетики й фонології (вчення про фонему, співвідношення фонема – звук – літера), класифікації звуків, диференційних ознак фонем сучасної української мови, реалізації фонем у потоці мовлення, фонетичних та історичних чергувань, одиниць акцентології, принципів сучасної української орфографії та орфоєпії, відомостей про українську графічну систему, з'ясування фонологічних особливостей української мови у порівнянні з іншими слов'янськими.

Оволодіти теоретичним матеріалом із лексики та фразеології, сприяти формуванню наукових поглядів на мову, розумінню її функціонування, виробленню навичок

самостійних спостережень над мовними фактами, їх аналізу та класифікації, навчитися використовувати лексичні та фразеологічні засоби сучасної української літературної мови.

Оволодіти теорією морфемної структури українського слова, набуття студентами необхідних лінгвістичних знань, а також допомога у виробленні навичок самостійного морфемного аналізу.

Оволодіти теорією словотвірної структури українського слова, набуття студентами необхідних лінгвістичних знань, а також допомога у виробленні навичок самостійного словотвірного аналізу.

Здобуття теоретичних знань про морфологічну будову сучасної української літературної мови та практичне оволодіння морфологічними нормами для їхнього успішного застосування в майбутній професійній діяльності.

Оволодіти теоретичним матеріалом про традиційні та нові підходи у класифікації та аналізі синтаксичних категорій і синтаксичних одиниць, а також удосконалення навиків із пунктуації.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
ПРН 1	ПРН1.1-Ф5	Поглибити уміння та навички з фонетики української мови. Поглибити уміння та навички використання лексичних та фразеологічних одиниць української мови. Поглибити уміння та навички з морфеміки, словотвору, морфології, синтаксису української мови. Самостійно здобувати і систематизувати знання з різних тем.
ПРН 2	ПРН 2.2-Ф5	Вміти користуватися довідковими матеріалами у галузі фонетики, лексикології, морфеміки, словотвору, морфології, синтаксису. Знати головні ідеї провідних українських лексикологів.
	ПРН 2.3-Ф5	Вміти працювати з бібліографічними, лексикографічними та дидактичними джерелами
ПРН 8	ПРН 8.4-Ф5	Знати основні поняття фонетики. Розуміти фонему у співвідношенні з іншими одиницями мови. Вміти розрізняти «фонему» і «звук», «алофони» і «варіанти фонем». Знати основні поняття лексикології та фразеології. Розуміти ознаки слова та складові лексичного значення. Уміти характеризувати лексичний рівень у системі мови. Знати основні поняття морфеміки. Розуміти морфему у співвідношенні з іншими одиницями мови. Вміти розрізняти «морф» і «морфему», «аломорф» і «варіанти морфем». Вміти визначати об'єкт і предмет словотвору. Аналізувати морфологічний, ономазіологічний, структурний аспекти словотвору. Вміти визначати об'єкт і предмет морфології. Характеризувати морфологічний рівень системи мови. Знати й розуміти основні поняття граматики, зокрема морфології, місце морфології в системі мови. Вміти визначати об'єкт і предмет синтаксису. Характеризувати синтаксичний рівень системи мови. Знати й розуміти основні поняття синтаксису, його місце в системі наук про мову.

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
ПРН 9	ПРН 9.5- Ф5	Знати класифікацію фонем української мови. Уміти визначати сильну і слабку позицію фонем. Знати акустичну та артикуляційну характеристику фонем. Знати соціальну й територіальну диференціацію лексики української мови. Знати класифікацію морфем української мови. Уміти визначати типи морфем за позицією у слові, за характером значення. Вміти відрізнити поняття «твірна база», «словотворчий формант» і «словотвірна структура слова». Уміти визначати словотвірну мотивацію і її види. Розуміти відмінності між словотвірним, лексичним і граматичним значеннями. Знати морфологічні норми сучасної української літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності, надаючи переваги своєрідним морфологічним рисам сучасної української літературної мови. Знати синтаксичні норми сучасної української літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності, надаючи переваги своєрідним синтаксичним рисам сучасної української літературної мови.
	ПРН 9.6- Ф5	Аналізувати приголосні фонем за участю голосу й шуму в їх творенні, за активним мовним органом, за способом творення, за наявністю або відсутністю пом'якшення, за наявністю або відсутністю носового забарвлення (назалізація), за акустичним вираженням. Уміти відрізнити територіальні та соціальні діалекти від літературної норми. Аналізувати морфем за функцією, за способом вираження, за структурою, за ступенем повторюваності, за походженням. Розуміти поняття «твірне слово» і «словотвірна пара». Вміти визначати похідну і непохідну основу. Володіти морфологічними та синтаксичними нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення.
ПРН 10	ПРН10.7- Ф5	Володіти основними нормами і правилами, за якими визначають явища акомодатії, асиміляції, дисиміляції, подовження, спрощення фонем в українській мові. Знати основні лексичні норми сучасної української мови. Володіти нормами і правилами, за якими визначають явища полісемії, омонімії, синонімії, антонімії. Володіти основними нормами і правилами, за якими визначають явища полісемії, омонімії, синонімії, антонімії морфем. Знати, в чому полягає системність українського словотвору. Вміти визначати словотвірний тип. Знати, в чому проявляється ієрархічна упорядкованість комплексних одиниць словотвірної системи. Виробити навички самоконтролю за дотриманням морфологічних мовних норм у спілкуванні. Виховати повагу до української літературної мови, до мовних традицій, прагнення вдосконалювати знання мовних норм (зокрема морфологічних), стежити за змінами мовних норм. Виробити навички самоконтролю за дотриманням синтаксичних мовних норм в комунікації. Виховати повагу до української літературної мови, до мовних традицій, прагнення

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
		вдосконалювати знання мовних норм (зокрема синтаксичних), стежити за змінами мовних норм.
ПРН 11	ПРН 11.8-Ф5	Володіти прийомами і методами визначення відмінності комбінаторних і позиційних змін звуків у мовному потоці від чергування фонем. Вміти застосовувати набуті знання під час виконання вправ. Уміти пояснювати лексичне значення слова і визначати семантичні компоненти його структури, встановлювати парадигматичні та синтагматичні зв'язки слів, визначати стильову приналежність і емоційно-експресивне забарвлення слів. Володіти прийомами і методами визначення валентності морфем. Аналізувати валентність коренів, префіксів, суфіксів. Вміти застосовувати набуті знання під час виконання вправ. Аналізувати взаємозв'язок між способом словотворення та словотвірною моделлю. Знати, чи слід включати спосіб словотворення і словотвірну модель у ряд комплексних одиниць словотвірної системи. Визначати синтаксичні функції слів різної частиномовної належності у реченні, характеризувати основні способи творення, особливості правопису та наголошування слів різних частин мови. Розуміти синтаксичну структуру української мови як систему, для компонентів якої характерні певні типи зв'язків і відношень, зокрема особливості підрядних і сурядних словосполучень, способи вираження граматичної основи та другорядних членів речення, засоби ускладнення простих речень, різновиди складних речень, синтаксичні відношення та способи зв'язку між предикативними частинами складних структур.
ПРН 12	ПРН 12.9-Ф5	Знати чергування голосних і приголосних фонем у сучасній українській літературній мові. Розуміти морфологічні функції чергувань приголосних фонем. Уміти пояснювати лексичне значення слова і визначати семантичні компоненти його структури. Знати морфемну структуру слова. Вміти виділяти основу слова. Розуміти типи основ. Вміти відрізняти морфологічні (морфемні) та неморфологічні (неморфемні) способи словотворення. Уміти визначати критерії класифікації частин мови, здійснювати загальну характеристику кожної частини мови, її граматичних категорій, системи словозміни, синтаксичних функцій, особливостей словотвору. Виокремлювати з речень словосполучення та всебічно їх характеризувати (за структурою, типом і способом зв'язку, за частиномовним вираженням головного компонента, за синтаксичними відношеннями).
	ПРН 12.10-Ф5	Розуміти основний принцип фонетичного складоподілу в українській мові. Знати типи складів в українській мові, типи наголосу. Уміти знаходити та аналізувати вияви системних явищ у лексиці та фразеології, визначати типи лексичних значень, аналізувати типи фразеологічних одиниць. Вміти визначати ступені подільності основ. Вміти визначати чисті способи афіксального творення простих слів. Вміти визначати змішані способи афіксального творення простих слів. Уміти розрізняти

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
		первинні та вторинні синтаксичні функції частин мови, у межах кожної частини мови -відповідні розряди за значенням, будовою, походженням тощо. Робити повний синтаксичний аналіз речень будь-якої структури, зокрема: загальний синтаксичний аналіз простого речення за комунікативними та структурно-граматичними особливостями. Уміти визначати та аналізувати члени речення, характеризувати різновиди складних речень.
ПРН 14	ПРН 14.11- Ф5	Знати короткі відомості з історії української графіки і орфографії. Розуміти основні принципи орфографії. Знати сучасні лексикографічні та фразеографічні джерела й використовувати їх у практичній діяльності. Визначати стильову приналежність і емоційно-експресивне забарвлення слів. Поглибити знання з морфології. Аналізувати морфологічні явища. Набуті знання використовувати під час виконання вправ. Знати безафіксні способи творення складних слів. Уміти відмінювати в межах певної морфологічної парадигми окремі лексеми, розрізняти правильні форми від помилкових. Закріпити та систематизувати теоретичні знання з морфології української мови в процесі виконання вправ, завдань і морфологічних розборів слів різних частин мови. Надавати консультації з дотримання морфологічних норм сучасної української літературної мови. Закріпити та систематизувати теоретичні знання з синтаксису української мови в процесі виконання вправ, завдань. Правильно формулювати думку за допомогою відповідних синтаксичних конструкцій, розставляти розділові знаки та пояснювати їх.
ПРН 15	ПРН 15.12- Ф5	Знати всі історичні зміни у фонетичній структурі слова. Виконувати лексикологічний і фразеологічний аналіз. Аналізувати різні типи словників. Знати всі історичні зміни у морфемній структурі слова. Розуміти особливості складання з афіксацією. Уміти виконувати морфологічний аналіз. Уміти виконувати синтаксичний та пунктуаційний аналізи.
ПРН 16	ПРН 16.13- Ф5	Повністю володіти термінологією з галузі «Фонетика, Фонологія». Вміти оперувати даною термінолексикою під час вивчення даного курсу. Вміти виконувати фонетичну та фонематичну транскрипцію. Повністю володіти термінологією з галузі лексикології, фразеології, лексикографії, морфеміки, словотвору, морфології, синтаксису. Вміти оперувати даною термінолексикою під час вивчення даного курсу. Вміти виконувати морфемний, етимологічний, словотвірний аналізи слова. Розуміти основні поняття граматики (граматичної категорії, граматичного значення, граматичної форми), морфології як частини граматики та морфологічних термінів, передбачених термінологічним мінімумом до кожного практичного заняття. Розуміти основні поняття синтаксичних термінів, передбачених термінологічним мінімумом до кожного практичного заняття.
ПРН 17	ПРН 17.14- Ф5	Розуміти співвідношення між фонемами й буквами в українській мові. Знати сучасні лексикографічні та фразеографічні джерела й

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
		використовувати їх у практичній діяльності. Розуміти, що називають афіксоїдами і префіксоїдами в мовознавчій науці. Вміти виділяти їх у словах. Знати неморфологічні (неморфемні) способи творення слів. Знати основні підручники, монографічні та довідкові видання, у яких розкрито питання морфології, синтаксису сучасної української мови.
ПРН 19	ПРН 19.15- Ф5	Уміло користуватися довідковими джерелами, зокрема, Інтернетом, літературними енциклопедіями та словниками мовознавчих термінів. Орієнтуватися в інформаційному просторі і використовувати знайдені матеріали для подальшого наукового дослідження. Знати комп'ютерні технології в українській лексикографії. Розумітися на науковій й професійній термінології. Знати специфіку терміна та джерела термінотворення в українській мові. Уміти добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення спеціалізованих завдань (пошуку літератури, створення презентацій, підготовки проєктів тощо).

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф1 Вступ до мовознавства	Класифікувати мовні одиниці, застосовуючи різні методи лінгвістики, самостійно здобувати і систематизувати знання з різних тем.
	Усвідомлювати основні аспекти історичного мовознавства, пояснювати історичні зміни в межах різних підрівнів мови.
	Знати історичні та сучасні типи письма, застосовувати набуті знання під час вивчення історико-мовознавчих дисциплін.
	Знати мовознавчий інструментарій, характеризувати звуки мов світу в акустичному, артикуляційному та функціональному аспектах
	Уміло користуватися лінгвістичними лексикографічними довідковими джерелами, зокрема Інтернетом, мовознавчими енциклопедіями, розуміти їх особливості у професійному мовленні, підвищенні мовленнєвої культури фахівця.
	Встановлювати тип і місце мови в мовному середовищі; співвідносити отримані знання з конкретними фактами іноземних мов.
Ф8 Українська діалектологія	Визначати основні ознаки української діалектології, співвідношення літературної мови та діалектної, оперувати основними термінами діалектології (говор, говірка, наріччя, ареал, ізоглоса). Оперувати основними термінами лінгвістичної географії,

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
	визначати спільне та відмінне між діалектологією та лінгвогеографією, аналізувати концепцію, будову, зміст Атласу української мови в трьох томах; аналізувати фонетичні, морфологічні, синтаксичні та лексичні карти АУМ.
	Визначати на карті українські наріччя та говори; аналізувати говори української мови, виділяти їх ареали, виокремлювати фонетичні, морфологічні, лексичні особливості.
	Здійснювати різні типи аналізу лінгвістичних, літературознавчих текстів, художніх творів. Інтерпретувати й зіставляти мовні / літературні явища, використовувати різні методи дослідження.
	Володіти українською мовою в її літературній формі, розуміти діалектне різноманіття української національної мови. Аналізувати просторові та соціальні різновиди мови.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		денна		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
Лекційні	380	180	200	28	352
Практичні	265	112	153	26	239
РАЗОМ	645	292	353	54	591

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ (2 семестр)	380
ПРН1.1-Ф5 ПРН 2.2-Ф5 ПРН 2.3-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	1. Теоретичні питання фонетики та фонології української мови. Фонетика як наукова дисципліна. Фонологія та її відношення до фонетики. Основні аспекти вивчення звукової системи мови. Зв'язок фонетики з іншими лінгвістичними дисциплінами. Теоретичне і практичне значення фонетики. Поняття фонема, зв'язок між звуком і фонемою. Варіанти фонем. Диференційні та недиференційні ознаки фонем. Поняття фонологічної кореляції.	6

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПРН 1.1-Ф5 ПРН 2.2-Ф5 ПРН 2.3-Ф5 ПРН 9.15Ф5	2. Голосні фонемі сучасної української літературної мови. Будова мовного апарату людини. Голосні фонемі, їх класифікація. Протиставлення голосних фонем української мови. Поняття про сильну позицію голосних фонем. Звукові поля голосних фонем.	5
ПРН 9.6-Ф5 ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5	3. Приголосні фонемі сучасної української літературної мови. Приголосні фонемі, принципи їх класифікації. Протиставлення приголосних фонем. Поняття про сильну позицію приголосних фонем. Звукові поля приголосних фонем. Акустична та артикуляційна характеристика приголосних фонем.	6
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5	4. Науково-лінгвістична транскрипція. Фонетичний алфавіт. Вимоги до фонетичного алфавіту. Типи лінгвістичної транскрипції, її завдання. Фонетична транскрипція, її завдання. Поняття про «діакритичний знак».	5
ПРН 10.7-Ф5 ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5 ПРН 17.14-Ф5	5. Зміни звукового складу слів у мовному потоці. Загальна характеристика змін звукового складу слів у мовному потоці. Основні видозміни українських звуків. Явище акомодатії голосних і приголосних. Явище асиміляції, її види. Явище дисиміляції, її види. Явище спрощення приголосних. Позиційні зміни звуків у мовному потоці.	6
ПРН 8.4-Ф5 ПРН 9.5-Ф5 ПРН 17.14-Ф5	6. Звукова реалізація голосних і приголосних фонем. Поняття «фонема», «звук», зв'язок між ними. Головні вияви фонемі. Фонемні алофони, їх типи. Діалектичний зв'язок фонемі та її алофонів. Характеристика голосних та приголосних фонем в їх головних звукових виявах.	5
ПРН 12.10-Ф5 ПРН 15.12-Ф5	7. Чергування голосних фонем у сучасній українській літературній мові. Відмінність комбінаторних і позиційних змін звуків у мовному потоці від чергування фонем. Пізніші чергування голосних фонем. Найдавніші чергування голосних фонем.	5
ПРН 12.9-Ф5 ПРН 15.12-Ф5	8. Чергування приголосних фонем в сучасній українській літературній мові. Явище першої паталізації, відображення його в сучасній українській мові. Явище другої паталізації та його відображення в мові. Інші чергування приголосних. Морфологічні функції чергувань приголосних фонем.	6
ПРН 14.11-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	9. Орфоепія сучасної української літературної мови. Предмет вивчення орфоепії. Поняття "норми літературної вимови". Суспільне значення орфоепічних норм. Характеристика основних рис правильної української літературної вимови голосних, приголосних, груп	5

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПРН 16.13-Ф5	приголосних, слів іншомовного походження. Евфонічні чергування голосних і приголосних. Основні причини відхилень від правильної літературної вимови.	
ПРН 12.10-Ф5 ПРН 14.11-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	10.Графіка і орфографія сучасної української літературної мови. Походження української графіки. Склад алфавіту української мови. Співвідношення між буквами і фонемами. Поняття орфографії, її принципи. Сучасний стан української графіки. Фонетичний аналіз слова з орфографічним і орфоепічним.	5
	(3 семестр)	
ПРН 1.1-Ф5 ПРН 2.2-Ф5 ПРН 2.3-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	1. Лексикологія як лінгвістична дисципліна, предмет і завдання лексикології. Загальна та конкретна, діахронна і синхронна, прикладна лексикологія. Аспекти лексикологічних досліджень. Семасіологія, ономасіологія, етимологія, ономастика, фразеологія, лексикографія як розділи лексикології. Зв'язок з іншими дисциплінами.	6
ПРН 8.4-Ф5 ПРН 9.5-Ф5 ПРН 9.6-Ф5	2. Слово як одиниця лексикології. Лексичне значення слова. Денотативний характер лексичного значення. Понятійна основа лексичного значення. Прагматичний аспект лексичного значення. Оцінні компоненти в лексичному значенні. Асоціативні ознаки (конотації), пов'язані зі словом. Лексичне і граматичне значення.	6
ПРН 10.7-Ф5	3. Явище омонімії. Типологія омонімів (омофонемі, оморфемі, оmodеривати, омолекси, омофраземі, оморечення). Типи лексичних омонімів: повні й неповні (часткові). Різновиди часткових омонімів (омофони, омографи, омоформи). Проблема розмежування омонімії й полісемії. Стилiстичне використання омонімів у мовленні (гра слів, каламбур). Словники омонімів.	6
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5 ПРН 12.10-Ф5	4. Пароніми в українській мові. Типологія лексичних паронімів. Семантичні та структурні типи паронімів. Паронімія й паронімія. Словники паронімів.	6
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5	5. Антонімія. Мовні типи антонімів. Лексичні антоніми, їх визначення. Структурні й семантичні типи антонімів (градуальні (мезоніми), комплементарні, векторні, координатні). Контекстуальні антоніми. Поняття про енантіосемію. Стилiстичні прийоми, побудовані на антонімії (оксиморон, антитеза). Словники антонімів української мови.	6
ПРН 11.8-Ф5	6. Лексика з погляду походження.	6

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПРН 12.9-Ф5 ПРН 17.14-Ф5	Споконвічно українські слова (індоєвропейські, праслов'янські, східнослов'янські) і власне українські. Етимологічні словники української мови. Лексичні запозичення в українській мові. Класифікація запозичень за походженням (джерелами) і тематичними групами. Екзотизми й варваризми. Калькування. Типи лексичних кальок. Інтернаціональна лексика. Запозичена лексика в тлумачних словниках і словниках іншомовних слів.	
ПРН 14.11-Ф5	7. Соціальна й територіальна диференціація лексики української мови. Лексика загальнонародна й лексика обмеженого вжитку. Науково-технічна й професійна термінологія. Специфіка терміна. Джерела термінотворення в українській мові. Поняття про термінологізацію загальнонародної лексики і детермінологізацію терміна. Словники термінів. Професіоналізми, відмінності їх від термінів. Жаргонна лексика. Арго. Словники жаргонної та арготичної лексики. Діалектизми (фонетичні, морфологічні, словотворчі, лексичні, синтаксичні), види лексичних діалектизмів (лексичні, етнографічні, семантичні). Словники діалектної та жаргонної лексики.	6
ПРН 15.12-Ф5 ПРН 16.13-Ф5	8. Фразеологія як лінгвістична дисципліна. Предмет вивчення фразеології. Поняття фразеологічної одиниці. Проблема виокремлення фразеологізму, асиметричність форми і змісту. Фразеологізм і лексема. Фразеологізм і словосполучення. Питання про обсяг фразеології і типи її одиниць. Проблема класифікації фразеологічних одиниць. Ідіоматика і фраземіка. Типологія ідіом (фразеологічні зрощення, єдності, сполучення) та фразем (прислів'я, приказки, крилаті вислови). Стійкість і варіантність фразеологізмів.	8
ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	9. Лексикографія як прикладна наукова дисципліна. Основні поняття лексикографії. Типологія словників. Енциклопедичні й лінгвістичні словники. Типи лінгвістичних словників. Тлумачні словники української мови. Структура словникової статті у тлумачних словниках.	6
(4 семестр)		
ПРН 1.1-Ф5 ПРН 2.2-Ф5 ПРН 2.3-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	1. Предмет і завдання морфеміки. Проблема виділення морфеміки як самостійного розділу науки про мову. Місце морфеміки серед інших лінгвістичних дисциплін.	2
ПРН 8.4-Ф5 ПРН 9.5-Ф5 ПРН 9.6-Ф5	2. Морфема. Поняття про морфему, морфи й аломорфи; про морфіваріанти та суплетивні морфи. Основні ознаки в дефініції	6

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	морфеми. Типи морфем. Поняття уніфіксів. Графічні позначення морфем.	
ПРН 10.7-Ф5	3. Співвідношення морфем: полісемія, омонімія, синонімія, антонімія морфем.	6
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5 ПРН 12.10-Ф5	4. Основа слова. Поняття про основу слова. Значення основи в аспекті значеннєвості, формотворення і словотворення. Структурні типи основ: похідні і непохідні, членовані і нечленовані, перервані й суцільні. Історичні чергування в основі слова. Ступінь подільності основ.	6
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5	5. Корінь. Поняття про корінь як основної і обов'язкової частини слова. Історичні чергування звуків, варіювання кореня. Вільний і пов'язаний корінь, принципи виділення кореня. Унікальний корінь. Ступені членованості слів.	6
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5 ПРН 17.14-Ф5	6. Префікс. Суфікс. Інтерфікс. Постфікс. Флексія. Феномен словотвірного значення префікса. Багатозначність, синонімія, антонімія префіксів. Поняття про суфікс. Типи суфіксів. Принципи виділення суфіксів у похідних словах. Поняття про інтерфікси, субморфи. Суфіксальна багатозначність, синонімія, омонімія. Склад інтерфіксів та їхня функція. Морфемний статус постфікса: позиція у слові, функціональна роль, значення. Склад постфіксів. Поняття про закінчення. Правило виділення закінчень. Типи закінчень. Типи парадигм і типи відмін. Категорії слів, що не мають закінчень. Значення флексій. Багатозначність та омонімія флексій.	8
ПРН 14.11-Ф5	7. Морфонологія як наука. Морфонологічна модель. Морфонологічна позиція. Морфонема. Морфонологічні явища (усічення, інтерфіксація, нарощення і накладання, наголос).	6
ПРН 15.12-Ф5 ПРН 16.13-Ф5	8. Історичні зміни в морфемній будові слова. Опрощення (повне й часткове), причини опрощення. Ускладнення основи. Перерозклад. Декореляція. Етимологічний аналіз слова.	6
ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	9. Морфемний аналіз. Науковий морфемний аналіз. Класи слів у їх відношенні до процедури морфемного аналізу. Ступені членованості і різні принципи членування (принцип похідності і залишкової членованості). Принципи виділення морфем: значеннєвість, повторюваність. Правила морфемного аналізу для окремих класів слів.	8
	(5 семестр)	
ПРН 2.2-Ф5	1. Предмет і завдання словотвору.	2

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПРН 2.3-Ф5 ПРН 8.4-Ф5	Словотвір як самостійний розділ науки про мову. Об'єкт і предмет словотвору. Зв'язок словотвору з іншими мовознавчими дисциплінами.	
ПРН 9.5-Ф5 ПРН 9.6-Ф5 ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	2. Похідне слово як основна одиниця словотвору. Твірне слово. Словотвірна пара. Твірна база, словотворчий формант. Поняття «словотвірна структура слова». Словотвірна мотивація і її види. Словотвірне, лексичне і граматичне значення. Похідність і непохідність основ.	6
ПРН 10.7-Ф5 ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	3. Словотвірна система української мови. Поняття словотвірної системи. Словотвірні категорії і класи. Словотвірне значення. Словотвірний тип. Продуктивні і непродуктивні словотвірні типи. Словотвірна модель. Регулярні і нерегулярні моделі. Словотвірний ланцюжок. Словотвірна парадигма. Словотвірне гніздо.	6
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5 ПРН 12.10-Ф5	4. Способи словотворення. Поняття про спосіб словотворення. Поняття словотвірної моделі. Класифікація способів творення слів. Словотворення простих слів. Чисті способи афіксального творення простих слів.	8
ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	5.Змішані способи афіксального творення простих слів. Суфіксально-префіксальний спосіб. Суфіксально-постфіксальний спосіб. Префіксально-постфіксальний спосіб. Префіксально-суфіксально-постфіксальний спосіб.	6
ПРН 14.11-Ф5 ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	6. Словотворення складних слів. Безафіксні способи творення складних слів. Основоскладання, словоскладання. Нуль-суфіксальний спосіб (усічення твірної основи). Абревіація.	6
ПРН 15.12-Ф5 ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	7. Змішані способи творення складних слів. Суфіксально-складний спосіб. Складання з нуль-суфіксацією. Префіксально-суфіксально-складний спосіб. Складнофлексивний спосіб.	6
ПРН 16.13-Ф5 ПРН 17.14-Ф5	8. Неморфологічні способи словотворення. Морфолого-синтаксичний спосіб. Лексико-синтаксичний спосіб. Лексико-семантичний спосіб.	6

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	9. Словотвірний аналіз. Науковий словотвірний аналіз. Класи слів у їх відношенні до процедури словотвірного аналізу. Правила словотвірного аналізу для окремих класів слів.	6
(6 семестр)		
ПРН 2.2-Ф5 ПРН 2.3-Ф5 ПРН 8.4-Ф5	1. Граматика. Основні граматичні поняття. Граматика української мови як наука, її предмет та завдання. Морфологія і синтаксис як розділи граматики. Взаємозв'язок морфології із синтаксисом, словотвором та лексикологією. Основні граматичні поняття: граматичне значення, граматична форма, граматична категорія. Граматичне значення слова у його відношенні до лексичного значення. Способи та засоби вираження граматичних значень слова в сучасній українській літературній мові.	6
ПРН 9.5-Ф5 ПРН 9.6-Ф5 ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	2. Морфологія. Частини мови і принципи їх класифікації. Перехідні явища в системі частин мови. Морфологія як граматичне вчення про систему форм слова та засоби їх вираження. Поняття про словоформу. Взаємозв'язок між словом і словоформою. Поняття про морфологічну парадигму. Повна та неповна парадигми. Частини мови та принципи їх виділення в українській мові. Повнозначні (самостійні) та неповнозначні (службові) частини мови. Займенник, вигук, слова категорії стану, модальні слова та зв'язки в системі частин мови. З історії вивчення частин мови. Характеристика основних граматичних праць другої половини ХХ –початку ХХІ ст. (монографічні та довідкові видання, найважливіші підручники тощо), у яких розкрито питання морфології. Перехідні явища в системі частин мови.	7
ПРН 10.7-Ф5 ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	3. Іменник, загальна характеристика. Лексико-граматичні розряди. Іменник як частина мови: загальнокатегоріальне значення, морфологічні та синтаксичні ознаки. Лексико-граматичні розряди іменників: власні та загальні назви, назви істот і неістот, конкретні і абстрактні іменники, збірні іменники, одиничні іменники, іменники з речовинним /матеріальним/ значенням. Перехід іменників з одного лексико-граматичного розряду до іншого.	6
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5 ПРН 12.10-Ф5	4. Категорія роду іменників. Граматичні категорії іменника. Категорія роду, її значення, морфологічне, синтаксичне, словотвірне та лексичне вираження. Формально-граматичні та значеннєві принципи в розподілі іменників за родами. Іменники спільного та	6

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	подвійного роду. Читання в роді іменників. Рід невідмінюваних іменників та абревіатур.	
ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	5. Категорія числа іменників. Категорія числа, її значення та засоби вираження. Іменники, які вживаються у формах однинита множини. Іменники, що мають тільки форми однини або тільки форми множини. Залишки форм двоїни (у формах множини) в сучасній українській мові.	6
ПРН 14.11-Ф5 ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	6. Категорія відмінка іменників. Категорія відмінка іменників, її значення та засоби вираження. Відмінкова система сучасної української літературної мови. Кличний відмінок у парадигмі іменника. Основні значення відмінків.	6
ПРН 15.12-Ф5 ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	7. Прикметник, загальна характеристика. Поняття про прикметник як частину мови. Специфіка категоріального значення, граматичних категорій прикметника, синтаксична роль.	6
ПРН 16.13-Ф5 ПРН 17.14-Ф5	8. Лексико-граматичні розряди прикметників. Лексико-граматичні розряди прикметників: якісні, відносні та присвійні. Перехід відносних прикметників у якісні; присвійних –у відносні та якісні, якісних –у відносні. Ступені порівняння як форми якісних прикметників. Творення та значення вищого та найвищого ступенів порівняння. Паралельні форми вищого ступеня порівняння. Якісні прикметники, які не утворюють ступенів порівняння.	6
ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	9. Числівник, загальна характеристика. Поняття про числівник як частину мови. Розмежування числівників та інших слів з кількісним значенням. Специфіка вияву граматичних категорій числівника. Синтаксичні функції числівника.	6
(7 семестр)		
ПРН 2.2-Ф5 ПРН 2.3-Ф5 ПРН 8.4-Ф5	1. Розряди числівників. Функціональні розряди кількісних числівників: означено-кількісні (власне-кількісні, збірні, дробові), неозначено-кількісні. Особливості їхнього вживання. Питання про порядкові числівники. Морфологічні групи числівників: прості, складні та складені.	6
ПРН 9.5-Ф5 ПРН 9.6-Ф5 ПРН 16.13-Ф5	2. Займенник, загальна характеристика. Займенник як частина мови. Категоріальне значення, граматичні категорії займенників, їхня синтаксична роль.	4

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПРН 19.15-Ф5		
ПРН 10.7-Ф5 ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	<p>3. Розряди займенників. Співвідношення займенників за значенням, морфологічними ознаками та синтаксичною роллю в реченні з іншими частинами мови – іменниками, прикметниками та числівниками (узагальнено-предметні, узагальнено-якісні, узагальнено-кількісні). Лексико-граматичні розряди займенників.</p>	4
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5 ПРН 12.10-Ф5	<p>4. Дієслово, загальна характеристика. Інфінітив. Поняття про дієслово як частину мови. Категоріальне значення, морфологічні та синтаксичні ознаки дієслова. Семантичні групи дієслів. Валентність дієслів. Система дієслівних утворень в українській літературній мові: особові форми, неозначена форма (інфінітив), дієприкметники, дієприслівники, безособові форми на -но (-ено), -то. Неозначена форма дієслова (інфінітив): граматичні категорії, синтаксична роль.</p>	8
ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	<p>5. Дві основи дієслова. Категорія виду. Типи дієслівних основ: основи інфінітива та теперішнього часу. Поділ дієслів на класи за співвідношенням основ інфінітива та теперішнього часу. Продуктивні та непродуктивні класи. Категорія виду дієслова. Протиставлення форм доконаного та недоконаного виду у видовій парі. Способи творення форм доконаного та недоконаного виду: суфіксація, префіксація, наголос, чергування голосних і приголосних, суплетивні основи. Одновидові дієслова. Двовидові дієслова. Поняття про спосіб (рід) дієслівної дії. Типи способів дії та роль категорії виду у їхньому вираженні.</p>	8
ПРН 14.11-Ф5 ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	<p>6. Прислівник, загальна характеристика. Розряди за значенням. Прислівник. Значення прислівника, його граматичні ознаки. Розрізнення прислівників та однозвучних з ними сполучень іменників з прийменниками, прийменників та часток. Розряди прислівників за значенням: означальні, обставинні, предикативні та модальні.</p>	6
ПРН 15.12-Ф5 ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	<p>7. Службові частини мови. Прийменник. Загальна характеристика службових слів. Прийменник у системі частин мови, основні підходи до визначення статусу прийменника. Семантичні типи прийменників. Синонімія прийменникових конструкцій. Походження прийменників (первинні і вторинні). Морфологічний склад прийменників (прості, складні і складені). Значення прийменників, ужитих з різними непрямыми відмінками іменників. Перехід інших частин мови у прийменник</p>	6

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	(препозиціоналізація). Морфологічний аналіз прийменників.	
ПРН 16.13-Ф5 ПРН 17.14-Ф5	8. Сполучник. Загальне поняття про сполучник. Сполучники сурядності і підрядності. Багатозначність і синонімія сполучників. Походження сполучників (первинні і вторинні). Морфологічний склад сполучників (прості, складні і складені). Групи сполучників за способом уживання (одиночні, повторювані й парні). Сполучники і сполучні слова. Перехід інших частин мови у сполучники (кон'юнкціоналізація). Морфологічний аналіз сполучника.	4
ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	9. Частка. Частка в системі частин мови. Проблема лінгвістичного статусу часток. Функціонально-семантична класифікація часток: фразові, модальні, формотворчі, словотворчі. Характеристика часток за походженням, будовою та місцем у реченні. Особливості вживання часток. Перехід інших частин мови в частки (партикуляція). Морфологічний аналіз часток.	4
(8 семестр)		
ПРН 1.1-Ф5 ПРН 2.2-Ф5 ПРН 2.3-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	1. Предмет і об'єкт синтаксису. Синтаксичні одиниці. Типи синтаксичних зв'язків та їх особливості. Словосполучення як синтаксична одиниця. Різновиди словосполучень за типом зв'язку та структурою.	2
ПРН 8.4-Ф5 ПРН 9.5-Ф5 ПРН 9.6-Ф5	2. Речення як основна синтаксична одиниця, його ознаки. Аспекти вивчення речення у сучасному мовознавстві. Класифікація простих речень за комунікативними та структурно-граматичними особливостями.	6
ПРН 10.7-Ф5	3. Двоскладне речення. Типи підметів та присудків; способи їх вираження.	6
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5 ПРН 12.10-Ф5	4. Односкладні речення і їх різновиди.	6
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5	5. Другорядні члени речення. Їх типи та способи вираження.	6
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5 ПРН 17.14-Ф5	6. Просте ускладнене речення. Речення з однорідними членами.	6
ПРН 14.11-Ф5	7. Речення з відокремленими членами. Речення із вставними і вставленими конструкціями. Речення із звертанням	6

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПРН 15.12-Ф5 ПРН 16.13-Ф5	8. Основні структурно-семантичні ознаки складного речення. Класифікація складних речень.	8
ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	9. Багатокомпонентні речення з різними видами зв'язку.	8
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ (2 семестр)		265
ПРН 1.1-Ф5 ПРН 2.2-Ф5 ПРН 2.3-Ф5 ПРН 9.5-Ф5	1.Голосні фонемі сучасної української літературної мови. Будова мовного апарату людини. Голосні фонемі, їх класифікація. Протиставлення голосних фонем української мови. Поняття про сильну позицію голосних фонем. Звукові поля голосних фонем.	5
ПРН 9.6-Ф5 ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5	2.Приголосні фонемі сучасної української літературної мови. Приголосні фонемі, принципи їх класифікації. Протиставлення приголосних фонем. Поняття про сильну позицію приголосних фонем. Звукові поля приголосних фонем. Акустична та артикуляційна характеристика приголосних фонем.	5
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5	3.Науково-лінгвістична транскрипція. Фонетичний алфавіт. Вимоги до фонетичного алфавіту. Типи лінгвістичної транскрипції, її завдання. Фонетична транскрипція, її завдання. Поняття про «діакритичний знак».	5
ПРН 10.7-Ф5 ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5 ПРН 17.14-Ф5	4.Зміни звукового складу слів у мовному потоці. Загальна характеристика змін звукового складу слів у мовному потоці. Основні видозміни українських звуків. Явище акомодатії голосних і приголосних. Явище асиміляції, її види. Явище дисиміляції, її види. Явище спрощення приголосних. Позиційні зміни звуків у мовному потоці.	5
ПРН 8.4-Ф5 ПРН 9.5-Ф5 ПРН 17.14-Ф5	5.Звукова реалізація голосних і приголосних фонем. Поняття «фонема», «звук», зв'язок між ними. Головний вияв фонемі. Фонемні алофони, їх типи. Діалектичний зв'язок фонемі та її алофонів. Характеристика голосних та приголосних фонем в їх головних звукових виявах.	4
ПРН 12.9-Ф5 ПРН 15.12-Ф5	6.Чергування голосних фонем у сучасній українській літературній мові. Відмінність комбінаторних і позиційних змін звуків у мовному потоці від чергування фонем. Пізніші чергування голосних фонем. Найдавніші чергування голосних фонем.	6
ПРН 12.9-Ф5	7.Чергування приголосних фонем в сучасній українській літературній мові.	6

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПРН 15.12-Ф5	Явище першої паталізації, відображення його в сучасній українській мові. Явище другої паталізації та його відображення в мові. Інші чергування приголосних. Морфологічні функції чергувань приголосних фонем.	
ПРН 12.10-Ф5 ПРН 19.15-Ф5 ПРН 16.13-Ф5	8.Склад і наголос в українській мові . Поняття про «склад» у мовознавчій науці. Фонетичний і орфографічний склад. Принципи фонетичного складоподілу та властивості звуків, на яких він базується. Типи складів. Природа українського наголосу, основний і побічний наголоси. Функції словесного наголосу. Природа фазового та логічного наголосу. Енклітики та проклітики. Паузи, їх типи, синтаксичні та стилістичні функції. Типи мелодики речень, їх функції.	4
ПРН 14.11-Ф5 ПРН 19.15-Ф5 ПРН 16.13-Ф5	9.Орфоепія сучасної української літературної мови. Предмет вивчення орфоепії. Поняття «норми літературної вимови». Суспільне значення орфоепічних норм. Характеристика основних рис правильної української літературної вимови голосних, приголосних, груп приголосних, слів іншомовного походження. Евфонічні чергування голосних і приголосних. Основні причини відхилень від правильної літературної вимови.	4
ПРН 12.10-Ф5 ПРН 14.11-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	10.Графіка і орфографія сучасної української літературної мови. Походження української графіки. Склад алфавіту української мови. Співвідношення між буквами і фонемами. Поняття орфографії, її принципи. Сучасний стан української графіки. Фонетичний аналіз слова з орфографічним і орфоепічним.	4
(3 семестр)		
ПРН1.1-Ф5 ПРН 2.2-Ф5 ПРН 2.3-Ф5 ПРН 9.5-Ф54 ПРН 9.6-Ф5	1.Типи слів за загальним лексичним значенням. Загальні й власні назви. Ономастика як наука про власні назви. Імена конкретні й абстрактні.	5
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5 ПРН 12.10-Ф5	2. Багатозначність слова. Типи багатозначності (радіальна, ланцюжкова, радіально-ланцюжкова). Метафора і метонімія як способи семантичної деривації. Способи тлумачення лексичного значення слова. Представлення полісемії і типів лексичних значень слів у тлумачних словниках української мови. Найважливіші тлумачні словники, їхня характеристика.	6
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5	3. Лексична парадигматика. Лексико-семантична парадигма. Поняття про семантичне поле і лексико-семантичну групу (ЛСГ). Синонімія як фундаментальний тип відношень мовних одиниць. Лексичні синоніми. Умови синонімізації. Абсолютна	6

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	синонімія. Повна і неповна (ідеографічна) синонімія. Інші типи відмінностей між синонімами (граматичні, стилістичні, емоційно-експресивні, жанрові, соціальні, територіальні). Синонімічний ряд і його домінанта. Стилiстичні прийоми, побудовані на синонімії (евфемізми, перифрази, ампліфікація, плеоназм). Словники синонімів української мови.	
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5 ПРН 17.14-Ф5	4. Лексична синтагматика. Закон семантичної узгодженості слів. Граматична, семантична і лексична сполучуваність. Поняття про валентність слова. Словники сполучуваності, валентностей, асоціативні.	5
ПРН 14.11-Ф5	5. Активна й пасивна лексика. Застаріла лексика: історизми й архаїзми. Неологізми, їх різновиди і шляхи появи в мові. Оказіональні й потенційні слова. Словники нових слів і значень. Словники архаїзмів(історичні). Стилiстична диференціація лексики української мови. Лексика стилістично нейтральна (міжстильова) і стилістично забарвлена. Розмовна лексика, її види. Книжна лексика, її види. Система стилістичних поміток у тлумачних словниках української мови.	5
ПРН 15.12-Ф5	6. Системна організація фразеології. Фразеологічна парадигматика: фразеологічні синоніми, антоніми. Фразеологічна багатозначність. Фразеологічні омоніми. Фразеологічна синтагматика. Фразеологія української мови з погляду її походження (старогрецькі, романські, біблейські, авторські фразеологізми). Стилiстична диференціація фразеологізмів. Структурні типи фразеологізмів. Фразеологічні словники української мови.	5
ПРН 8.4-Ф5 ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	7. З історії української лексикографії. Найдавніші українські словники. Українська лексикографія XIX-XX ст. Сучасний стан лексикографії в Україні.	4
(4 семестр)		
ПРН1.1-Ф5 ПРН 2.2-Ф5 ПРН 2.3-Ф5 ПРН 9.5-Ф54 ПРН 9.6-Ф5	1.Класифікація морфем української мови. Класифікація афіксів за позицією у структурі слова; за функцією; за способом вираження; за походженням; за будовою.	5
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5 ПРН 12.10-Ф5	2. Твірна основа. Виділення основи слова. Структурні типи основ. Подільність основи.	5
ПРН 11.8-Ф5	3. Корінь.	6

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПРН 12.9-Ф5	Історичні чергування звуків, варіювання кореня. Вільний і пов'язаний корінь, принципи виділення кореня.	
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5 ПРН 17.14-Ф5	4. Префікс. Суфікс. Інтерфікс. Постфікс. Флексія. Характерні риси префіксів. Методика виділення суфіксів у похідних словах. Виділення інтерфіксів і постфіксів.	6
ПРН 14.11-Ф5	5. Морфонологічні явища. Поняття «морфемний шов». Морфонологічне чергування, наголос, інтерфіксація, усичення.	5
ПРН 15.12-Ф5	6. Історичні зміни в морфемній будові слова. Причини історичних змін в українській мові. Перерозклад основ. Ускладнення та декореляція.	5
ПРН 8.4-Ф5 ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	7. Морфемний аналіз слів. Правила морфемного аналізу для окремих класів слів.	6
(5 семестр)		
ПРН 9.5-Ф5 ПРН 9.6-Ф5	1. Відношення словотвірної мотивації. Словотвірна пара. Словотвірно мотивовані слова та їхні ознаки. Відношення мотивації, напрямок мотивації, критерії встановлення напрямку мотивації. Явище множинної (несединої) мотивації. Розходження формальної і семантичної мотивації. Фразеологізація значень. Черезступенева мотивація. Поняття словотвірної пари. Словотвір і формотворення.	5
ПРН 9.5-Ф5 ПРН 10.7-Ф5	2. Словотвірне значення. Словотвірне значення в зіставленні з лексичним і граматичним значеннями. Словотвірне значення в словотвірній парі і в словотвірному типі. Синтаксична деривація і лексична деривація. Словотвірні значення – мутаційні, модифікаційні, транспозиційні. Різна роль словотвірного значення у формуванні лексичного значення слова. Поняття внутрішньої форми. Фразеологізація словотвірного значення. Пізнавальна цінність поняття словотвірного значення для оволодіння мовою як системою.	6
ПРН 10.7-Ф5 ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	3. Словотвірний ланцюжок. Словотвірне гніздо. Поняття словотвірного ланцюжка, дериваційного кроку. Відношення мотивації, ступінь мотивованості. Поняття словотвірного гнізда, вершини словотвірного гнізда. Відмінність словотвірного гнізда від кореневого. Типи словотвірних гнізд за конфігурацією.	6
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5	4. Морфологічні і неморфологічні способи словотворення.	6

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПРН 12.10-Ф5	Деривація лексична і синтаксична Живі (діючі) словотвірні моделі – способи словотвору. Морфологічні та неморфологічні способи утворення слів.	
ПРН 14.11-Ф5 ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	5. Проста і комбінована афіксація. Словотворення простих слів. Чисті способи афіксального творення простих слів. Змішані способи афіксального творення простих слів. Складання, види складання. Основоскладання, словоскладання. Нуль-суфіксальний спосіб (усічення твірної основи). Аббревіація.	6
ПРН 16.13-Ф5 ПРН 17.14-Ф5	6. Неморфологічні способи словотворення. Морфолого-синтаксичний спосіб. Лексико-синтаксичний спосіб. Лексико-семантичний спосіб.	4
ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	7. Словотвірний аналіз. Мета, процедура наукового словотвірного аналізу та шкільного словотвірного аналізу. Послідовність і принципи наукового словотвірного аналізу. Словотвір різних класів похідних слів. Різниця між синхронічним та діахронічним словотвірним аналізом. Основні причини втрати колишньої похідності та основні групи слів.	6
(6 семестр)		
ПРН 9.5-Ф5 ПРН 9.6-Ф5	1. Граматична форма слова. Типи граматичних форм слів в українській мові. Граматична категорія. Система граматичних категорій в українській мові. Морфологічні і синтаксичні категорії, лексико-граматичні розряди (категорії).	4
ПРН 9.5-Ф5 ПРН 10.7-Ф5	2. Словозміна іменників. Словозміна іменників. Принципи поділу іменників за парадигматичними ознаками на відміни та групи. Характеристика парадигм іменників I, II, III та IV відмін. Розмежування варіантів відмінкових форм. Групи іменників, що перебувають поза відмінами. Невідмінювані іменники. Відмінювання іменників pluralia tantum. Відмінювання іменників з ознаками прикметникової парадигми.	6
ПРН 10.7-Ф5 ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	3. Словотвір і правопис іменника. Словотвір іменників у сучасній українській літературній мові: афіксація (суфіксація, префіксація, конфіксація), осново-та словоскладання, аббревіація, конверсія, зрощення, семантичний спосіб. Правопис складних іменників. Перехід інших частин мови в іменники (субстантивація). Морфологічний аналіз іменників.	6
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5	4. Словозміна числівників, їхній правопис та зв'язок з іменниками.	6

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПРН 12.10-Ф5	Відмінювання різних розрядів числівників. Аналіз специфіки парадигм кількісних числівників у сучасній українській літературній мові. Особливості наголошування числівників при словозміні, правопис числівників. Синтаксичні зв'язки числівників з іменниками. Уживання інших частин мови в значенні числівника (нумералізація). Морфологічний аналіз числівників.	
ПРН 14.11-Ф5 ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	5. Словозміна і словотвір займенників. Відмінювання займенників. Короткі історичні пояснення про утворення окремих форм займенників. Особливості наголошування займенників. Словотвірні характеристики займенників. Розрізнення займенників та інших омонімічних з ними частин мови. Перехід інших частин мови в займенник (прономіналізація). Морфологічний аналіз займенників.	4
ПРН 16.13-Ф5 ПРН 17.14-Ф5	6. Категорія перехідності/ неперехідності, категорія стану. Категорія перехідності/неперехідності дієслова. Основні способи і засоби вираження категорії перехідності/неперехідності. Категорія стану дієслова та її зв'язок із перехідністю/ неперехідністю. Категорія стану дієслова за В.Виноградовим. Сучасна теорія категорії стану. Зворотні дієслова, їхні групи за значенням.	6
ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	7. Категорія способу, категорія часу. Категорія часу дієслова. Система дієслівних часів у сучасній українській літературній мові, їхнє творення та значення. Пряме (абсолютне) та переносне вживання часових форм дієслова. Категорія способу дієслова. Дійсний, умовний та наказовий способи, їхнє творення та значення.	5
(7 семестр)		
ПРН 9.5-Ф5 ПРН 9.6-Ф5	1. Категорії особи, числа, роду. Дієвідмінювання. Категорії особи, числа, роду дієслова. Значення форм особи. Дієслова з неповною особовою парадигмою. Безособові дієслова. Поділ дієслів на дієвідміни. I та II дієвідміни. Дієслова архаїчної групи. Словотвір дієслів: внутрішньодієслівний словотвір, творення дієслів від інших частин мови (суфіксація, конфіксація та ін.).	4
ПРН 9.5-Ф5 ПРН 10.7-Ф5	2. Дієприкметник, дієслівні форми на –но, -то, дієприслівник. Дієприкметник як форма дієслова. Проміжний морфологічний характер цієї форми. Дієслівні та прикметникові характеристики дієприкметника. Граматичні категорії дієприкметника. Синтаксична роль. Дієприкметниковий зворот. Активні та пасивні дієприкметники. Творення дієприкметників. Активні	4

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	дієприкметники теперішнього та минулого часу; їхнє значення, творення та вживання. Пасивні дієприкметники минулого часу обох видів, їхнє значення, творення та вживання. Перехід дієприкметників у прикметники (ад'єктивація) та в іменники (субстантивація). Дієприслівник як форма дієслова. Дієслівні та прислівникові характеристики дієприслівника. Значення та творення дієприслівників доконаного та недоконаного видів. Синтаксична роль дієприслівників Дієприслівниковий зворот. Перехід дієприслівників у прислівники та прийменники. Дієслівні безособові форми на -но (-ено), -то. Морфологічний аналіз дієслівних форм	
ПРН 10.7-Ф5 ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	3. Ступені порівняння, словотвір і правопис прислівників. Ступені порівняння прислівників. Морфологічні типи прислівників: відіменникові, відприкметникові, відзайменникові, відчислівникові та віддієслівні. Правопис прислівників і прислівникових сполук. Перехід інших частин мови у прислівник (адвербіалізація). Морфологічний аналіз прислівників.	4
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5 ПРН 12.10-Ф5	4. Слова категорії стану. Слова категорії стану: частиномовний статус, лексико-семантичні групи, морфологічні та синтаксичні особливості.	4
ПРН 14.11-Ф5 ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	5. Модальні слова. Модальні слова: частиномовний статус, лексико-семантичні групи, морфологічні та синтаксичні особливості.	4
ПРН 16.13-Ф5 ПРН 17.14-Ф5	6. Вигук. Вигуки. Загальне поняття про вигук. Синтаксичні функції вигуків. Типи вигуків за значенням і вживанням: емоційні, імперативні, етикетні, вокативні. Звукова та морфемна структура вигуків. Розряди вигуків за походженням. Перехід самостійних слів і словосполучень у вигуки (інтер'єктивація).	4
ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	7. Звуконаслідувальні слова. Звуконаслідувальні слова. Морфологічний аналіз вигуків.	4
(8 семестр)		
ПРН 1.1-Ф5 ПРН 2.2-Ф5 ПРН 2.3-Ф5	1. Підрядні словосполучення. Їхні типи за частиномовним вираженням головного компонента, за ступенем семантичної спаяності, за	5

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПРН 9.5-Ф54 ПРН 9.6-Ф5	способом зв'язку та семантико-синтаксичними відношенням між компонентами.	
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5 ПРН 12.10-Ф5	2. Сурядні словосполучення. Виокремлення та аналіз підрядних та сурядних словосполучень.	5
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5	3. Неповні речення та їх різновиди. Синтаксичний аналіз простого речення.	5
ПРН 11.8-Ф5 ПРН 12.9-Ф5 ПРН 17.14-Ф5	4. Пунктуаційний та синтаксичний аналіз речень із різними засобами ускладнення.	6
ПРН 14.11-Ф5	5. Складносурядні речення і їх різновиди.	6
ПРН 15.12-Ф5	6. Складнопідрядні речення (елементарні та багатокomпонентні) та їх різновиди.	6
ПРН 8.4-Ф5 ПРН 16.13-Ф5 ПРН 19.15-Ф5	7. Безсполучникові складні речення і їх різновиди.	6
	Разом	645

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
Навчальне заняття	Засоби діагностики	Процедури	Засоби діагностики	Процедури
Лекції	Контрольні опитування	Виконання контрольних завдань під час лекцій	Комплексна тестова контрольна робота (ККР)	Визначення середньозваженого результату поточних контролів; Виконання ККР під час іспиту або заліку за бажанням студента
Практичні	Контрольні завдання	Опитування під час проведення практичних занять		

Під час поточного контролю практичні заняття оцінюються за якістю усних відповідей до яких додається певна кількість балів за контрольні опитування під час лекцій.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовими, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
– концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
<i>Уміння/навички</i>		
– поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	- використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
<p>– донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації;</p> <p>– збір, інтерпретація та застосування даних;</p> <p>– спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово</p>	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
– управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; – спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або	Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на: 1) управління комплексними проектами, що передбачає: - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; 2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<p>навчальних контекстах;</p> <p>– формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти;</p> <p>– організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп;</p> <p>– здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії</p>	<p>- самостійність під час виконання поставлених завдань;</p> <p>- ініціативу в обговоренні проблем;</p> <p>- відповідальність за взаємовідносини;</p> <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <p>- використання професійно-орієнтованих навичок;</p> <p>- використання доказів із самостійною і правильною аргументацією;</p> <p>- володіння всіма видами навчальної діяльності;</p> <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <p>- ступінь володіння фундаментальними знаннями;</p> <p>- самостійність оцінних суджень;</p> <p>- високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок;</p> <p>- самостійний пошук та аналіз джерел інформації</p>	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання:

- Персональні комп'ютери;
- Дистанційна платформа MOODLE.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1 Базові

- 1.Алексієнко Л.А., Зубань О.М., Козленко І.В.Морфологія сучасної української мови: [Морфологія. Словотвір. Парадигмологія]: навч. посіб.; Київ. нац. ун-т ім.Тараса Шевченка. Київ : Київський ун-т. 2014. 675 с.
- 2.Бевзенко С. П., Литвин Л. П., Семеренко Г.В. Сучасна українська мова. Синтаксис. Київ. 2005.

- 3.Безпояско О.К., ГороденськаК.Г., РусанівськийВ.М. Граматика української мови. Морфологія. Київ : Либідь. 1993. 336с.
- 4.Бодик О.П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури. 2021. 416 с.
- 5.Бойко В.М., ДавиденкоЛ.Б. Граматика української мови. Морфеміка. Словотвір. Морфологія. Київ : Академвидав. 2014. 240с.
- 6.Бондар О.І., Карпенко Ю.О., Микитин-Дружинець М.Л. Сучасна українська мова. Фонетика. Фонологія. Орфографія. Лексикологія. Лексикографія. Київ. 2006. С. 7 – 194.
- 7.Вакарюк Л.О., Панцьо С.Є. Українська мова. Морфеміка і словотвір : Навч. посібник. Тернопіль. 2010. 200 с.
- 8.Вихованець І.Р., ГороденськаК.Г. Теоретична морфологія української мови: академічна граматика української мови. Київ : Пульсари. 2004. 400с.
- 9.Вихованець Р.І. Граматика української мови: Синтаксис. Київ. 1993.
- 10.Горпинич В.О. Морфологія української мови: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : ВЦ «Академія». 2004. 336 с.
- 11.Граматика сучасної української літературної мови. Морфологія / І.Р. Вихованець, К.Г. Городенська, А.П. Загнітко, С.О. Соколова; за ред. К.Г. Городенської. Київ : Вид. дім Дмитра Бураго. 2017. 752с.
- 12.Демська О. Вступ до лексикографії. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010.
- 13.Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. Київ. 2010.
- 14.Лаврінець О., Симонова К., Ярошевич І. Сучасна українська мова. Морфеміка. Словотвір. Морфологія. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія». 2019. 524с.
- 15.Левун Н.В. Практичні заняття з морфеміки і словотвору : Посібник. Д. : РВВ ДНУ. 2004. 40 с.
- 16.ПлющМ.Я. Граматика української мови : у 2 ч. Ч.І. Морфеміка. Словотвір. Морфологія : підручник. Київ : Вища школа. 2005. 286с.
- 17.Русанівський В.М., Тараненко О.О., Зяблюк М.П. Українська мова. Енциклопедія. Київ : Видавництво «Українська енциклопедія» імені М. П. Бажана. 2004.
- 18.Семенюк О.А. Сучасна українська літературна мова. Вступ. Фонетика. Фонологія. Морфонологія. Орфоепія. Графіка. Орфографія : збірник вправ і завдань. Івано-Франківськ. 2018. 168 с.
- 19.Слинько І.І., Гуйванюк В.В., Кобилянська М.Ф. Синтаксис сучасної української мови : Проблемні питання. Київ. 1994.
- 20.Сучасна українська літературна мова / за ред. А.П. Грищенко та ін. К. : Вища школа. 2002. 439 с.
- 21.Сучасна українська літературна мова / за ред. М.Я. Плющ. Київ: Вища школа. 2001. 269 с.
- 22.Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика : підручник / А. К. Мойсієнко, О. В. Бас-Кононенко, В. В. Берковець та ін. Київ : Знання. 2013.
- 23.Сучасна українська мова / за ред. О.Д. Пономарева. Київ : Либідь. 2001. 311 с.
- 24.Сучасна українська мова: Морфологія: Підручник. Затверджено МОН / за ред. А.К. Мойсієнка. Київ. 2013. 524с.
- 25.Сучасна українська мова: Підручник / О.Д. Пономарів, В.В. Різун, Л.Ю. Шевченко та ін. 3-є вид. Київ : Либідь. 2005.
- 26.Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. Київ. 1994.
- 27.Українська мова: Практикум. Навчальний посібник / Пазяк О.М., Сербенська О.А., Фурдуй М.І., Шевченко Л.Ю. Київ :Либідь. 2000.
- 28.Шкурятяна Н.Г., Шевчук С.В. Сучасна українська літературна мова. Київ : Літера. 2000. 256 с.
- 29.Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. Київ. 2004.

8.2 Додаткові

- 1.Бабій І.М., Лісняк Н.І. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір: Навч. посібник. Тернопіль. 2006. 88 с.
- 2.Висоцький А. В. З історії вивчення вставних і вставлених частин речення // *Система і структура східнослов'янських мов*. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова. 1998. С. 218-223.
- 3.Вольська Ю. В. Основні теоретичні засади ускладнення всучасному українському мовознавстві // *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2004. №19. С. 230-234.
- 4.Демська О. М., Кульчицький І.М. Словник омонімів української мови. Львів. 1996.
Івченко А. О. Новий орфографічний словник української мови. Тернопіль : Навчальна книга. 2007.
- 5.Карпіловська С.А. Кореневий гніздовий словник української мови. Київ. 2002.
- 6.Клименко Н.Ф., Карпіловська Є.А. Морфемні структури слів у сучасній українській мові. *Мовознавство*. 1991. № 4.
- 7.Козленко І. В. Морфеміка сучасної української літературної мови : Навч. посібник. Київ. 2007.
- 8.Козленко І. В. Сучасна українська мова. Морфеміка: Практикум. Київ. 2004.
- 9.Кульбабська О. В. Вторинна предикація у простому реченні. Чернівці. 2011.
- 10.Полюга Л. М. Словник антонімів / За ред. Л.Г. Паламарчука. Київ : Довіра. 2001.
- 11.Селіванова О.О. Нариси з української фразеології (психолінгвістичний та етнокультурний аспекти). Київ; Черкаси : Брама. 2004.
- 12.Скаб М. С. Функціональна сфера апеляції в українській мові (семантика, граматики, прагматика, стилістика) : Автореф. дис... д-ра філол. наук : 10.02.01 / НАНУ Ін-т української мови. Київ. 2002. 34 с.
- 13.Словник синонімів української мови: У 2 т / А.А. Бурячок, Г.М. Гнатюк, С.І. Головащук та ін. Київ : Наук. Думка. 2001.
- 14.Ставицька Л. Арго, жаргон, сленг. Київ : Критика. 2005.
- 15.Сучасна українська літературна мова / за ред. М.Я. Плющ. 2-е вид., перероб. і доп. Київ : Вища школа. 2000. 430с.
- 16.Ткаченко О. До концепції нового «Словника української мови» // *Українська мова*. 2002. №1.
- 17.Українська мова: Енциклопедія. Вид. 2-ге, виправлене і доповнене. Київ. 2004.
- 18.Український правопис / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, Ін-т укр. мови НАН України. Київ : Наук. думка. 2019. 392 с.
- 19.Шевчук О.С. Способи словотвору в сучасній українській мові. Донецьк. 1990.
- 20.Ющук І.П. Українська мова. Київ: Либідь. 2006. 640с.

РЕСУРСИ

Дніпровська міська бібліотека <http://www.library.dp.ua/>

Науково-технічна бібліотека НТУ «Дніпровська політехніка» <http://lib.nmu.org.ua/>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – Режим доступу:

<http://www.nbuv.gov.ua/>